

DADZIS

1981

9

SATĪRAS
UN HUMORA
ŽURNĀLS.
IZNĀK
KOPĒ
1957. GADA
DIVAS REIZES
MĒNEŠT

© LKP CK izdevniecība.
«Dadzis», 1981.

Nr

— Labi gan, ka pelke nav izžuvusi. citādi tas
ūdens meistarus nebūtu ar ko norumulēt

MĪĻO «DADZĪT»!

Varbūt Tu man izpalīdzēsi un iedzēsi brākdariem, lai nekrāpji pircējus un neražo tādas mugursomas, kurās var nēsāt tikai gaisu.

Daugavpils sporta preču veikalā par 11 rubļiem 70 kapeikām nopirku pēc izskata glītu mugursomu un nodomāju — pietiks visam mūžam. Kas to deva! Prieks bija iss. Ieliku jaunajā mugursomā kādus 5 kg mantu un kāpu autobusā... Ar to mans ceļojums beidzās, nācās atgriezties mājās. Mugursomai notrūka siksna, jo dermatīna odere nespēja noturēt aizkabināmo āķi!

«Dadzi!» Iedur kādu no saviem dzelzšņiem brāķa ražotājiem. Lūk, viņu «vizītkarte», kas bija ielūgta mugursomas iekšpusē: «Mākslīgās ādas un sporta piederumu fabrika, Rīgā, Strūgu ielā 2».

Ar cieņu
J. CIBULSKIS,
Daugavpils raj. «Nīcgālē»

LABDIEN, «DADZĪT»!

Mūsu mājas otrā stāva 4. dzīvoklī mājo Lilija Uzkurele un tur 4 sunīšus. Ko tāds suns dara, to tu, «Dadzi!», pats vari iedomāties. Viņš rūc, rej, met spalvu un vēl šo to. Un to viņš dara tad, kad viņam ienāk prātā, arī naktīs...

Tu jautāsi, ko esam lietas labā darijuši. Daudzko. Esam sūdzējušies pilsētas izpildkomitejai, sanitāri epidemioloģiskajai stacijai, esam vairākkārt rakstījuši

mūsu laikrakstam «Darba Uzvarā». Bet līdz šim nekas nav gājis uz labo pusi. Kaimiņiene gan ir nosolījusi laboties, dabūjusi pat rājienu, bet vai zvēram muti aizbāzīsi. Viņš rej un izdarās pēc sava prāta.

Kā Tev šķiet, «Dadzi!», cik ilgi to var ciest?

Ar cieņu

I. BUNTE,
Jelgavā, Berdičevska ielā 3

DĀRGO «DADZĪT»!

Griežos pie Tevis ar vecu vainu. Pirms trim gadiem Tu man palīdzēji izārstēt, bet tagad sākas viss no gala. Pagājušā gada pavasarī, kad kusa lielais sniegs, man satecēja dzīvoklis. Aizgāju uz Proletāriešu rajona 72. dzīvokļu ekspluatācijas rajonu pie vecākās inženieres J. Nikitiņas un lūdzu palīdzību. Viņa teica, ka pašreiz neesot strādnieku,

izremontēt pirmā ceturkšņa beigās. Gaidīju, bet no meistariem ne ziņas, ne miņas. Aizgāju uz pārvaldi trešajā ceturksnī un atgādināju par mūsu sarunu. Inženiere pateica, ka neesot mani redzējusi un neko neesot solījusi, izremontēt 4. ceturkšņa beigās. Bet kā redzu, arī šī ir bijusi aplama solīšana. Mums joprojām jādzīvo vienos netīrumos. Virtuve bija skaisti izremontēta, izkrāsota ar ellas krāsu, bet pārvaldes paviršības dēļ tagad visa krāsa lobās nost un krīt uz virtuves galdiem. Neviena karnīze netiek labota un jumts tek kā siets.

Mīlo «Dadzi!», nesaprotu, kā tā var šķiesties ar valsts līdzekļiem!

Ar cieņu A. RUBENIS,
Rīgā

CIEN. «DADZĪT»!

20. marta vakarā no Rīgas puses iebrucām ostas pilsētā Liepājā. «Sarkanā metalurga» klubs palika* pa labi. Brīvības iela, kas veda uz kanāla pusi, bija vāji apgaismota un ļoti bedraina. Pēkšņi mūsu braukša-

nas joslā iznira divas lielas nenosakāmas izcelsmes bedres. Ja mašina tajās iebruktu, tā būtu pagalam. Bijām spiesti zibenīgi paraut slūri sānis, iegriežot pretējā braukšanas joslā. Un, lūk, jau atbildam uz sabiedrisko autoinspektoru jautājumiem.

Mums laimējās: vārdiem par tiesību atņemšanu darbi nesevoja. Bet divas lietas ar tavu starpniecību, cien. «Dadzi!», mums gan ļoti gribētos noskaidrot: pirmkārt, vai brīdinājuma zīmes pirms šādām vietām nav jāuzstāda? Un, otrkārt, vai ielas Liepājā nav jāizlabo tā, lai braucēju rati pa tām ripotu gludi un mierīgi?

L. KLIVIJA,
Rīgā

PA «DADŽA» NEPUBLICĒTO UN PUBLICĒTO MATERIĀLU PĒDĀM

Pilsonis A. Klīgis sūdzējās «Dadzim» par nedienām ar telefonu. Viņa sūdzību nosūtījām LPSR Sakaru ministrijai. Atbildēja Elektrosakaru un radio pārvaldes priekšnieks b. A. Jākobsons:

«... Jūsu telefona bojājums netika savlaicīgi novērsts Aknīstes iecirkņa elektromontiera b. E. Brakovska vainas dēļ, kas, saņemis pieprasījumu par telefona bojājumu, nenodrošināja tā savlaicīgu novēršanu. Tas tika novērsts tikai pēc atkārtota pieteikuma saņemšanas 17.02.81.

Elektromontierim b. E. Brakovskim par pāviršu attieksmi uzdoto pienākumu izpildē samazināta premiālā piemaksa par februāra mēnesi.

Minētais gadījums apspriests Aknīstes Ilniju tehniskā iecirknī, tā priekšniekam b. A. Pudānam uzdots pastiprināt kontroli pār iecirkņa elektromontieru darbu.»

«Dadzi!» saņēma ziņu, ka šā gada 28. janvārī Dzelzceļa strādnieku apgādes daļas Džerbēnos veikala vadītājs F. Gončarenko pārkāpis tirdzniecības noteikumus, blāvies, lamāties, safracināts izgrūdis pircējus no veikala un aizslēdzis veikalu divas stundas pirms noteiktā laika. Tagad saņemta Dzelzceļa strād-

nieku apgādes daļas Rīgas nodaļas priekšnieka b. G. Bondarenko atbilde:

«Par pieļautajiem tirdzniecības noteikumu pārkāpumiem 40. veikala vadītājam F. Gončarenko izteikts rājiens un netika izmaksāta prēmija par šā gada marta mēnesi.

Strādnieku apgādes daļas tirdzniecības ražošanas sektoram dots norādījums pastiprināt kontroli pār 40. veikala darbību.»

«FENOMENĀLS ŠĶĪLIENS»

ar salauztu hokeja nūju «Dadzim» gādījās š. g. 2. numurā.

Atbilde nelika uz sevi ilgi gaidīt. Sporta biedrības «Dinamo» Latvijas republikāniskās padomes priekšsēdētāja pirmais vietnieks b. V. Zemmers mums paskaidro, ka Eksperimentālās sporta inventāra fabrikas izgatavotās hokeja nūjas visumā atbilst tehniskajiem noteikumiem TV-62-4939-80. Taču nūjas tomēr lūst, tāpēc jādomā, ka mūsdienu hokeja spēlētāji jau pārauguši tehnisko noteikumu normas. Šī iemesla dēļ fabrikā pašlaik tiek veikti vairāki efektīvi pasākumi, lai nūjas padarītu nesalaužamas.

«RĒKINS PAR TAUPĪBU»

metālapstrādes rūpnīcā «Talsi» bija radījies vērā ņemams zaudējums, tāpēc «Dadzi» 3. numurā ar šo rēķinu iepazīstināja plašākas lasītāju masas.

Kā raksta vietējās rūpniecības ministra vietnieks b. S. Meikšāns, ir veikta virkne pasākumu pieļauto trūkumu likvidēšanai. Rūpnīcas «Talsi» direktoram b. E. Andrejsonam izteikts stingrais rājiens, direktora vietniekam b. V. Vaidziņam — stingrais rājiens un atvilkums mēnešalgas apmērā.

«PAR SŪDZĒŠANOS»

var rasties arī nepatīkšanas. Kā tas dažreiz notiek dzīvē, «Dadzi» rakstīja š. g. 3. numurā.

Tagad esam saņēmuši sadzīves pakalpojumu ministra vietnieka b. J. Bočarova atbildi. Viņš paskaidro, ka pils. S. Krievāna veļas mašīna izremontēta un 19. martā nogādāta īpašniekam. Ražošanas apvienības «Elektrons» Daugavpils uzņēmuma remontatīslēdznieks A. Kokans par klienta krāpšanu un nepamatotu pasūtījuma izpildes termiņa pārkāpšanu no darba atbrīvots.

IEROSINĀJUMS

Dažs labs varbūt nezina, kāda starpība ir starp parastu un īstenu līdzjutēju. Paskaidroju. Īstens līdzjutējs ne vien auros par «Daugavas» gūtajiem vērtiem, apsvilps pretinieku un lādēs, ņesnesi, bet attiecīgā brīdī arī iztukšos pa mēriņam grādīgāka dzēriena. Pudeles un uzkožamos atkarībā no gaumes, iespējām un noskaņojuma var izvietot uz priekšā esošajiem soliņiem vai turēt kabatās. Kāds piekasīgs tips varbūt iebildīs, ka alkoholisko dzērienu lietošana sporta sacensību vietās aizliegta. Blēnas! Ja lietošana būtu aizliegta, tad lietotājus izraidītu no stadiona vai citādi sodītu. Nekas tam līdzīgs taču nenotiek!

Tas nu tā, bet ko iesākt ar tukšajām pudelēm! Tādēļ mēs, īstenie līdzjutēji, paturot prātā vispārzināmo saukli — «Padarīsim Rīgu par kulturālas apkalpošanas pilsētu!», iesakām stadionā saimniekiem ierīkot taras pieņemšanas punktu zem «Daugavas» stadiona vecajām tribīnēm. Tur vietas gana. Vēl labāk būtu, ja tur atvērtu «Sviestmaizju» filiāli un spēles laikā viesmīles apstaigātu skatītāju rindas. Kā mēdz teikt: mums prieks, jums labums.

Īsteno līdzjutēju vārdā —

J. ERIZO

SKANDĀLS

Vakarā viņi cits pēc cita pārrādās mājās.

Vispirms atnāca Viktors Krūmkāja, ģimenes galva, un izbēra no kabatām nikēlētās skrūvītes. Vajadzības nekādas nebija, bet gan jau saimniecībā noderēs. Pēc tam Viktorija Krūmkāja, viņa sieva un abu vienīgā dēla mamma, pārnesa no darba smalka, caurspīdīga, šaukstīga ietinamā papīra rulli. Katram gadījumam. Pagaidām aizbāza aiz skapja. Vecētīnš Valentīns no noliktavas sargpostēna ieradās ar vecu, bet vēl īri labi saglabājušos piekarināmo atslēgu. Kārtīgā ģimenē, kur uzpasē mantu, atslēgu nekad nevar būt par daudz. Apkopusi vienu firmas veikala tirdzniecības zāli un divu kanzloru kabinetus, mājās atgriezās vecmāmiņa Veronika. Padusē viņa bija iesitusi šīsdiēnas avīzē ietītus, ne reizi vēl nelietotus aktu vākus, bet priekšauta kabatā iebērust pussauju saspraužu. Paaugsties mērdēls, varbūt sāks nodarboties ar papīriem, levajadzēsies.

Vispēdējais atjoza Krists Krūmkāja. No skolas. Viņš bija dabūjis divus divniekus. Vienu — dzimtajā valodā, otru — darbībā. Tas bija skandāls. Puika splāva virsū ģimenes godam un prestižam. Viktors Krūmkāja, ģimenes galva, vispirms piesārka kā tomāts aiz sajūtuma, tad kļuva ziļš aiz dusmām.

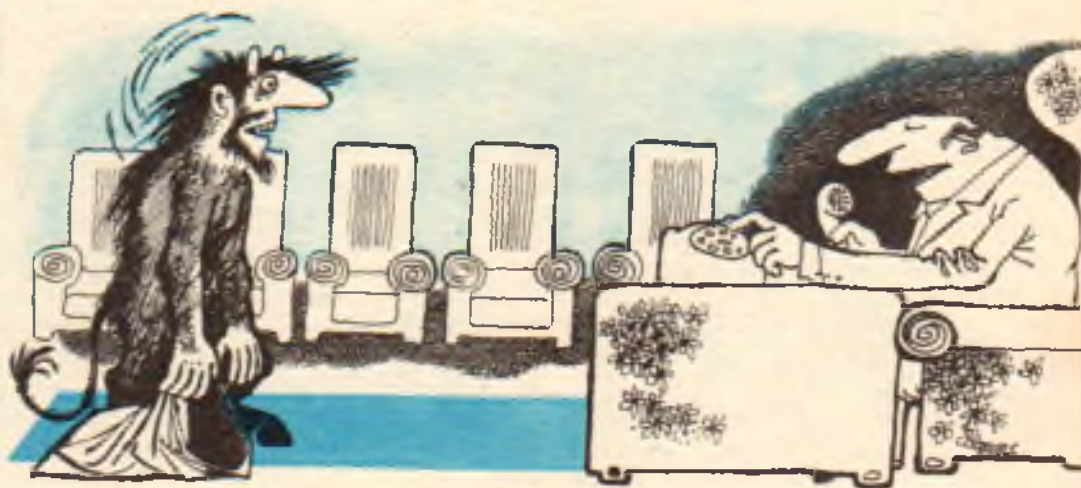
Katrs ģimenes loceklis bija pārnesis mājās kaut ko vērtīgu, vienīgi zeņķis nebija prātīes. Puiku noslānīja ar moderno plato bikšu jostu, kuru vecmāmiņa Veronika reiz bija atradusi uz grīdas firmas veikala tirdzniecības zāles kaktā.

A. LEJNS

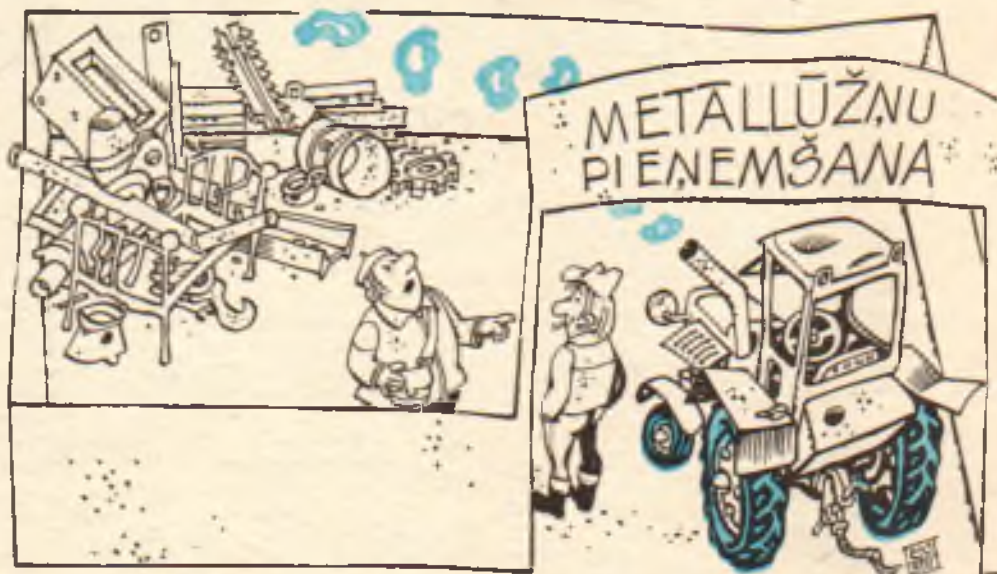
— BRIGADIERI, KĀ AR PLĀNU!
— TRŪKST DARBA ROKU...

I. MELGAILIS

— PRINCIPĀ ES NEIEBILSTU PRET TO, KA MANI PARAUJ, TOMĒR ŠIS JAUTĀJUMS JĀSASKAŅO AR SIEVU...

T. SERGIJENKO

— BET TAS JAU VĒL RŪCĪ
— KAD VAIRS NERŪKS, KAS TAD ŠO ŠURP DZĪSI

E. OZOLIŅŠ

— NU KO JŪS BAIĀTĪESI SĒKLA TAČU NAV KODINĀTAI

T. SERGIJENKO

— PĒC KRĀSAS VAJAG IET PIRMDIENĀS — TAD VIŅIEM IR PAĢIRAS UN LĒTĀK VAR DABŪT!

M. RAMANE

KATRAM MĀKONIM — ZELTA MALIŅU!

Neviens vairs nebrīnās par nelaipnām dāmām aiz veikalu letēm. Tāda ir dzīve un tur laikam neko nevar darīt. Bet uz šī neiepriecinoši tumšā fona kā gaišs saulstarpiņš vēl atmirz iejūtība, laipnība, es pat teiktu, augstas apkalpošanas kultūras iezīmes.

Sacīsim tā: kāds nekonkrēts pilsonis no rīta atnāk uz darbu ar sausmīgi sāpošu galvu. Skatās — biedram klājas vēl grūtāk. Šādā nerezē var līdzēt tikai vienas zāles. Kādas? Nu, mēs jau zinām. Kādas... Bet tikpat labi mēs arī zinām, cik grūti tikt pie spirdzinoša malķa cilvēkam, kam mugurā darba drēbes. Īpaši vēl agrā rīta stundā, tas ir, pirms pulksten 11.00.

— Spectērpos nepārdodami — pārdevēja asi noskalda vienā veikalā.

— Nedrīkst — ir tāds norādījums, — jau taktiskāk atraida citur.

Un silmais cilvēks ar nokārtu galvu ir spiests atgriezties darbā.

Lūk, kādās drūmās ainās mums būtu jānoraugās, ja visapkārt mums atrastos tikai bezjūtīgas dvēseles.

Par laimi, tā tas nav. Mūsu nekonkrētais pilsonis, piemēram, zina, ka Lēdina rajona tirdzniecības uzņēmuma 11 veikala konkrētai pārdevējai Zinaīdai Maslovskai vienmēr

bijusi mīksta sirds. Īpaši pret slimiem vīriem darba drēbēs tādā agrā rīta stundā. Pret zināmu pateicības algu, protams. Ja viens tāds, kombinēzonā tērpies pilsonis, panēm, sacīsim, trīs pudeles lētā vīna, tad pārdevējas likumīgajai palīgai jābūt 1 rublim un 14 kapeikām. Tāda ir dzīve, un tur neko nevar darīt.

Ja kaut kādu iemeslu dēļ nekonkrētajam pilsonim nepatik iepirkties pie Zinaīdas Maslovskas, viņš var doties uz tā paša tirdzniecības uzņēmuma 17. veikalu. Seit dzērienu nodaļas pārdevējai Irmtrautai Platajai pret pilsona darba drēbēm arī nebūs nekādu iebildumu, ja vien viņa redzēs, cik viņam šodien grūti. Tas kapeikas, ko silmais pilsonis atmetīs pārdevējai par tā saukto riska faktoru, viņai būtībā nemaz nav vajadzīgas. Seit izpaudisies vienīgi pārdevējas laipnība pret pircēju.

Tieši tādas pašas atzinīgus vārdus varam teikt par Maskavas rajona tirdzniecības uzņēmuma 118. veikala pārdevēju Irinu Putrinsku. Arī viņa cinās par...

Jā, par ko viņas īsti cinās? Ak jā — par to, lai katram mākonim būtu sava zeltīta maliņa!

D. SAULITE

AIZSTĀVĪBAS RUNA

Kur vien skatos, visi kaut ko krāj. Kalminš kolekcionē alus pudeļu etiķetes, sieva — vecas pavārgrāmatas, puika — pastmarkas. Cēfots, cēfots, bēdžot nolēmu — kolekcionēšu arī es. Kaut ko oriģinālu — «Jugendstila» durvju rokturus.

Izstaigāju veikalus. Universālveikalus, saimniecības preču veikalus, antikvariātus, suvenīru veikalus.

— Nav, — atbild vienā.

— Nemēdz būt, — saka otrā. — Aiz ejiet labāk uz tirgu!

Eju. Gan uz Centrālo kolhozu tirgu, gan Vidzemes kolhozu tirgu, gan Āgenskalna.

Nekā.

— Tu esi jocīgs, — puika mājās smejas, uzstājot, ka veltīgi esmu apstaigājis visus pilsētas veikalus un tirgus. — Alzej taču uz šmerīti!

Svētdien abi ar puiku plecejamies agrāk un braucam. Tiešām — šmerīja priekš, priekš Kinosudījai, tautas ka biez. Ko tik te nepledāvē — vecus alus kausus, dažādas etiķetes, auto detaļas, pastmarkas, katalogus, noveikamās bildītes. Man acis paliek apājas, skatoties vien. Cilts pārdod, cilts maina, cilts pārk, cilts staigā tāpat vien un skatās.

— Ar šito neielaidies! — puika rāda uz saldeni smaidīgu vīru. — Tas ir žulks. Es iepazīstināšu ar īstiem kolekcionāriem. — Un aizvelk mani sāņus.

— Sakiet, lūdzu, — jautāju, — kāpēc jūs visi tādi noslēpumaini un runājat pusēkustus! Un kāpēc nekur nav gaidu, kur uzlikt preces!

Vīri manāmi samulst.

— Redzat, — viņi stāsta, — mēs te, tā sacīt, neoficiāli. Ne jau aiz laba prāta, bet tā sanāk... Ne Rīgas pilsētas izpildkomiteja, ne arī kāda cita kompetenta iestāde negrib uzņemties atbildību un atņemt šādu tirdzniecības formu, kur katrs pilsonis, nomaksājis zināmu nodokli valstij, varētu brīvi pārdot vai samainīt savas mantas, kas viņam kļuvušas nevajadzīgas. Baidās no pāris desmitiem spekulantu... Tā nu esam spiesti tirgoties, tā teikt, pagrīdē.

legādājos divus durvju rokturus un vecu vējjukturi, ko pakārt pie vasarnīcas. Samainīju pret veco bikšu siksnu ar metāla apkalumiem. Visu ceļu līdz mājai jutos kā slepens sazvērnieks. Brīžiem likās, ka bērga, uniformēta roka teju, teju grābs mani aiz krāgas un stieps sabiedrības priekšā par tirdzniecību neaiztātā vietā. Tādos brīžos sacerēju savu atbaidošo runu.

— Pilsoni! Nesnēsi! — domās teicu.

— Es neesmu šīs mantas legādājis nedz spekulatīvos, nedz ledzīvošanās nolūkos. Arī tie, kuri man viņas pārdeva un lemainīja, dārija to kolekcionēšanas interesēs. Formāli, bez šaubām, esmu pārkāpis likumu. Bet kas pie tā vainīgs! Kāpēc Rīga nevarētu sekot dažu mūsu kalminrepubliku pilsētu paraugam, kur šāda tipa tirdzniecība sen legalizēta!

A. ROĶĪTIS

STARP CITU

Ari tam, kas pacēlies lztēles spārnos, derētu nodrošināties ar izpletni.

Pozitīva recenzija dažreiz atgādina zāles, kas ārstē vienu, bet grūz postā simtiem cilvēku.

Protams, ir bēdīgi, ja par strīda ābolu izrādās ābols, bet vēl bēdīgāk ir tad, ja šis ābols izrādās tārpains.

Pīppauzes sašina ne tikai darbadlenu.

Skopulis: izmanto cita uzskatus, kaut gan ir pašam savi.

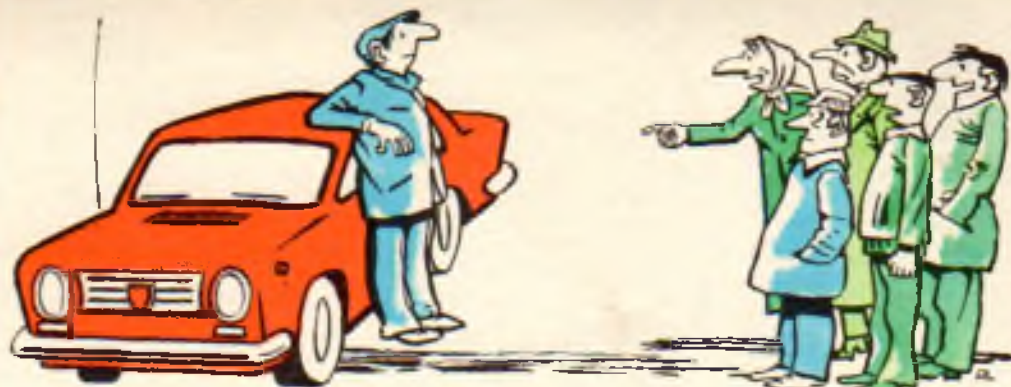
Reizēm krietni jāuztraucas, glābjot sevi no uztraukumiem.

Vēlēšanās izlikties labākam nekā esi ir tēlcama, jo liecina, ka apzinies savu nepilnību.

Labā un jaunā cīņa ne vienmēr risinās vienādās svaru kategorijās.

— Cūcība paliek cūcība, bet garastāvokli tomēr uzlabo, — līmējot ciet kārtējo aploksni, sacināja anonīmiķis.

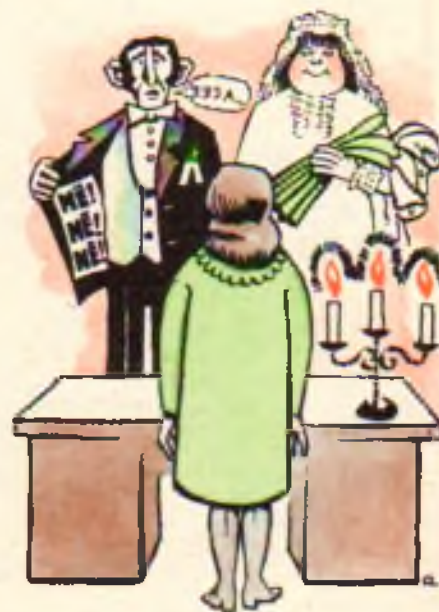
C. MELAMEDS

— HOPIRKI VIENU BIĻĒTI UN VINHĒJI PASTĀSTI, KĀ TU TO PAHĀCII

— KO NU TASI ROMANTIĶIS...

E. RUSMANIS

JAUNĀKAIS ZINĀTNE UN TEHNIKA

ATKAL PARADOKSSI

Mēdz sacīt, ka mūsdienās pateicoties zinātnes straujajai attīstībai paradoksu kļūstot arvien mazāk. Taču daži paradoksi šodien joprojām ir un paliek galīgi neizprotami. Kā uzskatāmu piemēru varam minēt berešu paradoksu.

Lai labāk izprastu šī paradoksa neizprotamību, nostāsimies kādā cepuru veikālā un pavērosim pircējus.

Ienāk, sacīsim, pajauns vīrietis un jautā: — Vai jums, lūdzu, beretes ir?

Jā, — pārdevēja atbild un norāda uz torņveidīgu kaudzi, kurā glioti sakrautas melnas, zilās un brūnās beretes.

Pircējs paskatās uz torņveidīgo kaudzi, nopūšas un iet prom.

Nāk vēl viens pircējs un atkārtojas tas pats: jautājums, atbilde, nopūta, aiziešana.

Šo paradoksu mēģināja izpētīt grupa vieglās rūpniecības speciālistu. Viņiem izdevās noskaidrot, ka minētās beretes ražojusi fabrika «Rīgas filcs». Iespēju, ka beretes pēc dažu mēnešu valkāšanas zaudētu formu iz-

staipītos un kļūtu nepievilcīgas, speciālistu grupa kategoriski noraidīja. Viņi savu slēdzienu pamatoja ar dzelzainu loģiku: ja «Rīgas filca» beretes nebūtu iecienītas un modernas, fabrika jau sen būtu mainījusi gan berešu formu, gan kvalitāti. Bet, kā liecina veikalu pārdevējas, nekas tamlīdzīgs pēdējos desmit gados neesot novērots.

Speciālistu grupas slēdziens, bez šaubām, jāuzskata par ļoti autoritatīvu. Tas apstāklis, ka visiem grupas locekļiem galvās bija vai nu importa vai citās republikās ražotās beretes, nenoliedzami ir tīra sagādīšanās.

TĀ NAV GAISREDZĪBA!

Zinātne jau sen ir pierādījusi, ka gaisredzība nav nekas cits kā šarlatānisms vai nepamatotas iedomas. Sevišķi uzskatāmi to pierādīja gadījums ar tā sauktajiem brillu gaisredžiem.

Jau ilgāku laiku psihologiem nācās dzirdēt valodas, ka daudziem pilsoņiem esot bijis gaisredzības mīklis.

Psihologi drīz vien noskaidroja, ka minētajiem pilsoņiem, pirmkārt, nesen izrakstītas brilles, otrkārt, brilles meklējami, viņi apstāigājuši vairākus Rīgas optikas veikalus un, treškārt, gaisredzība pār minētajiem pilsoņiem nākusi tūdaļ pēc brillu iegādes.

Izvaicāti, ko gaisredzības mīklis tie redzējuši, visi pilsoņi atbildēja apmēram vienu un to pašu:

«Mēs redzējām, ka aptieku izziņu birojos sēž labi informēts darbinieks. Viņš sniedz paskaidrojumus, kuros optikas veikalos klienta vajadzīgās brilles var iegādāties. Nav vairs ne skraidīšanu pa veikaliem, ne klientu sarūgtinājuma.»

Psihologi tūdaļ saprata, ka tas nav bijis nekāds gaisredzības mīklis. Pilsoņiem, gluži vienkārši, bija iesāvēies prātā elementāri vienkāršs brillu problēmas atrisinājums.

Šim psihologu viedoklim, jādoma, piekritis arī Veselības aizsardzības ministrijas speciālisti.

A. ISAIS,

PĀRBAUDE

DISCIPLĪNA

— Smēķējat?
— Piecpadsmit gadu vecumā atmetu.
— Kafiju dzerat?
— Tikai ar pienu. Un arī tad, ja nav zāļu tējas.
— Anekdotas darba laikā stāstāt?
— Darba laikā ir jāstrādā, nevis jākuļ tukši salmi.
— Varbūt jums patīk staigāt pa veikaliem?
— Nē, nē. To es nevaru ciest.
— Bet piezvanīt kādam draugam, paziņam, radagabalam?
— Viņi dienā taču arī strādā. Kā gan var traucēt!
— Algas dienas atzīmējat? Teiksim, ar kādu glāzi vīna vai konjaka?
— Alkoholu nepemu mutē.

— Kārtis spēlējat? Melno Pēteri, zolīti, acīti?
— Tāds netikums man nepiemīt.
— Bet dambreti? Varbūt domino?
— Ne azarta spēles, ne galda spēles.
— Nu vismaz meitas milat?
— Ko jūs?!
— Piedodiet, to es tikai joku pēc...
Tā, runāsim nopietni. Diemžēl mūsu nelie-lajā, saliedētajā kolektīvā jūs nespēsiat iedzīvoties. Tā teikt, pilnīga psiholoģiskā nesaderība un interešu nesakritība. Varu ieteikt darbam transporta daļā — tur jau sen ar uguni meklē krāvējus, kam būtu kaut ceturtnā daļa no tām īpašībām, kas ir jums.

L. ARMINS

Vakar bija sapulce. Runāja par darba disciplīnu. Jau nākošajā rītā direktors iesauca pie sevis kabinetā iecirkņa priekšnieku un leica:

— Palīgstrādnieks Segliņš regulāri katru dienu jau ap pusdienas laiku ir manāmi iereibis un vazājas pa teritoriju. Tas ir slikts piemērs pārējiem. Stingri viņam piekodiņi, lai es viņu iereibušu apkārt staigājam vairs neredzētu.

Iecirkņa priekšnieks direktora rīkojumu vārds vārds atstāstīja meistaram.

Meistars lūlīt sameklēja brigadieru un precīzi alkārtoja iecirkņa priekšnieka leikto. Brigadieris dzirēto uz karstām pēdām gribēja paziņot pašam Segliņam, bet nekur nevarēja viņu atrast.

Interesantākais ir tas, ka Segliņš, abso-lūti nekā nezinādam par direktora rīkojumu, pats nolēma nevazāties apkārt pa teritoriju, bet gan ielīst krūmos un tur izgulēt dzērumsu.

R. AIVARS

Āķītis un sētas lāpītājs

Vecais Āķītis bija fantastiskās literatūras mīļotājs. Aizgājis pensijā, viņš ar patiesu prieku un aizrautību izlasīja «Tūkstoš un vienu nakti», «Minhauzena piedzīvojumu» un divas pavārgrāmatas. Bet tad blakus viņa mājai sāka kaut ko būvēt. Un tas bija tik interesanti, ka Āķītis uz laiku pameta lasīšanu.

Vispirms būvlaukumu apjoza ar dēļu sētu. Tā bija uztaisīta gods godam. Āķītis, dzerdams piparmētru tēju, pats redzēja, kā dūšīgi vīri pūlējās, dzidami tajā naglas. Un tas droši vien bija sešcollīgas, jo mazākas Āķītis no ceturtnā stāva nemaz nevarētu saskatīt.

Bet no rīta jaunajā setā bija izlauzts pamatīgs caurums. Jo kādreiz tieši šeit pāri zālajam bija iebradāta taciņa, un bradātāji acīmredzot tik viegli negribēja padoties. Bradātāji jau nav nekādi jēri, kas paklausīgi ies apkārt.

cilvēku, bet tādēļ, ka sēta atkal rēgojās caurums.

Atnācis trešajā dienā, sētas lāpītājs sagrīļojās un sakāra galvu. Āķītis no sirds juta viņam līdzī un iedzēra baldriāna pilienus.

Soreiz lāpītājs strādāja līdz vēlai tumsai. Pusdienas un alīnu sieva atnesa viņam uz būvlaukuma. Iestiprinājies viņš dēļus vairs nesita ar naglām, bet pieskrūvēja ar skrūvēm, nozieda no abām pusēm ar pīķi un aizvilka priekšā dzelonstieples. Tā vairs nebija sēta. Tas bija nocietinājums. Neviena

nāti par savu taisnību, virknēm vien līda pa caurumu sētā uz priekšu un atpakaļ. Lai kāds neiesprūstu vai, nedod dievs, kādam nevajadzētu gaidīt, kamēr citi ielien vai izlien, viņi sprauģu brangi paplašināja. Tagad vajadzības gadījumā pa to varēja iebraukt arī žigulis. Tomēr bradātāji nebūtu bijuši tik leņpi un pašapziņīgi, ja iedomātos par Āķīti.

iensidnieks neiedrošinātos tam tuvoties. Bet bradātāji jau nebija sētas lāpītāja ienaidnieki.

Nākamajā rītā sēta bija izlauzta. Likteņa piemeklātais lāpītājs nerādījās veselu nedēļu, un pa to laiku nozuda dēji, skrūves un pat dzelonstieples. Ko sētas lāpītājs izjuta, kad bija par to pats savām acīm pārliecinājies, Āķītis nenēmās spriest, tikai redzēja, ka sētu labot tas vairs ne-taisās. Lāpītājs bija nolēmis rīkoties citādi. Viņš bija nolēmis sargāt. Sažmiedzis rokā bozi un noslēpies aiz sētas, viņš sāka gaidīt. Un ilgi nemaz nebija jāgaida. No otras puses caurumam tuvojās dūšīgs zellis cauros džinsos, ar diplomāta portfeli rokā. Āķītim pamira sirds, un viņš šausmās aizmiedza acis.

Kad viņš tās atdurti, tad redzēja savu iemīļoto sētas lāpītāju notriektu zemē, bet zelli ar diplomāta portfeli sportiskā gaitā sizejam pa bradātāju iemīto taciņu. Āķīša mērs bija pilns. Katram gadījumam uzlicis ķiveri, viņš devās uz būvlaukumu.

Sētas lāpītājs pa to laiku bija uzstutējis sēdus un taustījās apkārt pēc savas bozes. Lobi, ka viņam no neizdevās atrast līdz Āķīša atnākšanai.

Āķītis palīdzēja viņam aiztikt līdz poliklīnikai. Kamēr sētas lāpītājs ar zilo lapu sādēja mājās, bradātāji, cieši pārlieci-

Āķītis nesnauda. Āķītis konstruēja murdu, kurā ķert bradātājus. Par godu sētas lāpītāja izveselošanās dienai neredzētais izgudrojums bija gatavs, un viņi par abiem to nostūfēja pretī caurumam žogā.

Rezultāti pārsniedza cerēto. Pa krēslas stundām vien murdā jau bija ietikušas divas korpuļentas un ārkārtīgi elegantas dāmas, viena karakula, otra neilona kažokā, jau pazīstamais zellis ar diplomāta portfeli, četras mazāk elegantas dāmas ar lapsādās apaklēm, tantīna ar skābu kāpostu kanniņu, trīs vīri knietnā šmīgā un viens vīrs ar augstāko izglītību, nepārspējami daļa jaunkundzīte un vesels bars skolas puiku.

Sētas lāpītājs skaidros vārdos aprādīja, cik nepareizi ir lauzt sētas caurumus, un gribēja viņus vainas nožēlošanai atstāt murdā līdz pirmsdienai. Āķīša humānisms to nepieļāva. Bet tiklīdz bradātāji bija no tikla izpiņķēti, dāma neilona kažokā izsauca kārtības sargus, un Āķītim, kā arī sētas lāpītājam, par cilvēku personiskās cieņas aizskaršanu bija nepatīkšanās.

Kamēr Āķītis un sētas lāpītājs strēba ievārīto putru, būvlaukumā iebrāuca ekskavators un izraka lielu un platu bedri, kurā sakrājas ūdens. Vairāki bradātāji iekrita tur iekšā un, ar grūtībām izķepurojušies ārā, uzrakstīja sūdzību par būvdarbu vadītāju, kas neviņo uzcēl ap būvlaukumu pienācīgu sētu, lai cilvēki nestaigātu tam cauri un nekristu bēdrēs.

G. ZIKMANE

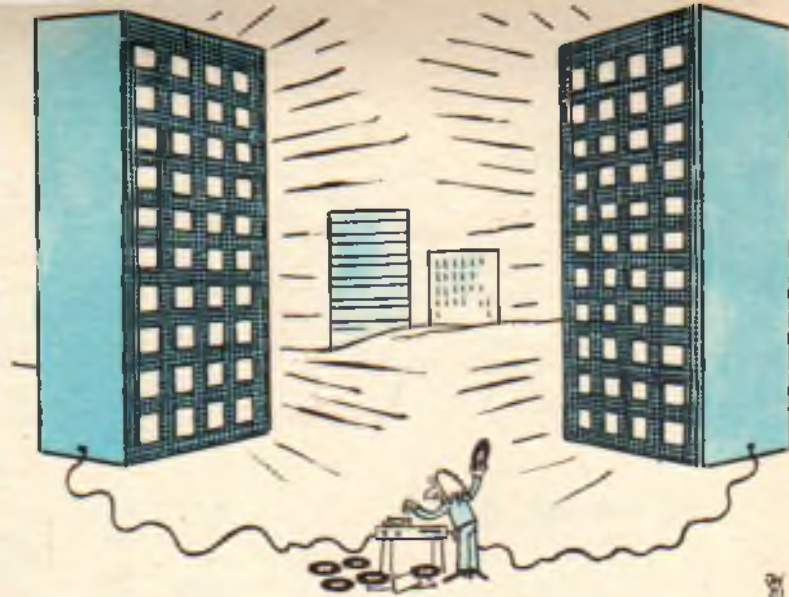
Tūlīt pēc Āķīša postījumu pamanīja arī būvētāji, viņi norīkoja sētas lāpītāju, un tas, ilgi nekavēdamies, kērās pie darba. Vairāk gan būvlaukumā todien neviens neko nedarīja. Āķītis gluži veltīgi nontika pie loga. Bet optimismu nezaudēja. Nākošajā dienā, piecēlies mazā gaisminā, viņš palūkojās lejā. Sēta atkal blja caurums. Uz mata tajā pašā vietā, kur vakar. Ap da-viņiem būvlaukumā ieradās lāpītājs. Sprī-žot pēc viņa sejas izteiksmes, Āķītim ra-dās aizdomas, ka zāģēdams un naglodams viņš murmina buramvārdus vai kādus citus spēctīgus vārdus, lai sētas lauzēji šai vietai turpmāk netuvotos.

Pret vakaru sēta bija sabalota. Aiznaglo-ta tik blīvi, ka, ja gadījumā uz ielas izcel-tos plūdi, būvlaukumā neiespiestos ne lā-se ūdens. Lāpītājs laikam domājās paveicis savu misiju uz mūžīgiem laikiem, jo otrā rītā nemaz neatnāca.

Bet Āķītis viņu ar nepacietību gaidīja. Ne tikai tādēļ vien, ka pa šīm dienām bi-ja paspējis iemīļot strādīgo un pacietīgo

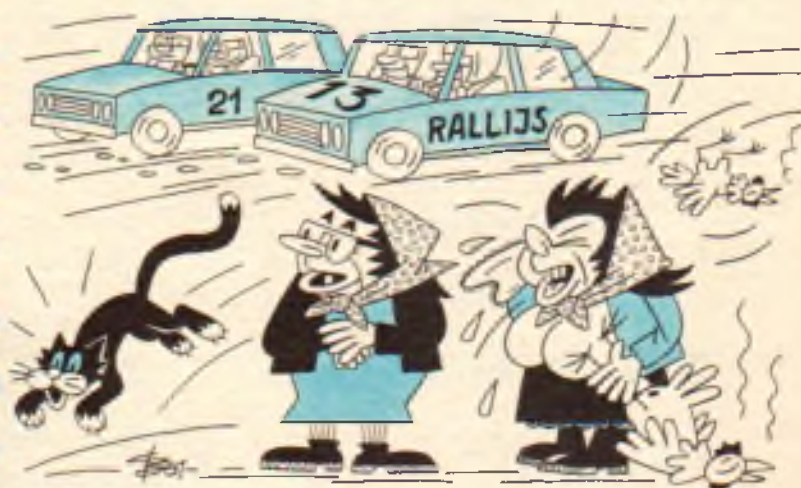

D. BREIKS

DISKOMĀNA SAPNIS.

I. MELGAILIS

— MAN JAU PĒRŅ MORALĒJĀ PIECAS VISTIŅAS!

G. BERZINS

GRĒKĀŽI TEĻU IZSKATĀ

Viss Kandavas sovhoztehnikums bija kājās! Kaut kas tāds saimniecībā vēl nebija pieredzēts. Protams, agrāk gadījās, ka vanags nolaupīja kādu vistu. Vecāki vīri mācēja stāstīt, ka senāk vilki nesuši prom aitas. Arī par lāča slrojumiem bišu dravās bija dzirdēts. Taču pienu līdz šim neviens nebija aiztīcis. Un te pēkšņi — tāda skāde, grūti izsļauktais pieninš sāka zust kā akā!

Satraucošais gadījums, protams, visvairāk ieinteresēja Tukuma rajona tautas kontrolierus. Viņi sāka iztaujāt kandavniekus un prasīt, kas par lietu.

— Droši vien kaķi pienu izlok, — skanēja atbilde. — Baigi daudz to peļu junkuru savairojies!

Tāds minējums, protams, likās interesants, tomēr skanēja nepārliecināši. Abavas un Valdeku iecirkņos piena zudumi bija tik ievērojami, ka par kaķa tiesu tos nevarēja saukt. — Sarikosim pārbaudīt! — kontrolieri ierosināja un negaidīti ieradās vienā slaucamo govju novietnē, kurā visvairāk zuda piens.

Visas govīs, kā jau tādos gadījumos notiek, sāka skatīties maurot. Šis taktiskais panākums kontrolierus nenobiedēja. Viņi turpināja rūpīgu pārbaudi un beigu beigās govju vidū pamanīja vairākus paprāvus teļus.

— Kas tie tādi? — kontrolieri brīnījās. — Šitādiem taču vajadzēja atrasties jaunlopu novietnē.

— Tie ir mūsu galvenie piena krājumu iznīcinātāji, — kopējas paskaidroja. — Gandrīz visu slaucumu nodzer.

Kopēju skaidrojums izklausījās diezgan apšaubāms, taču to atbalstīja arī sovhoztehnikuma uzskaites darbinieki.

— Tagad teļi vairs nav tādi kā agrāk, — viņi apgalvoja. — Kaut gan plānotā norma mums ir 202 kilogrami, Abavas iecirknī katrs teļš ir izdzēris 283 kilogramus, bet Valdekos pat 360 kilogramus pienā! — Un, tā kā kontrolieri neticīgi grozīja galvas, uzskaites darbi-

nieki turpināja: — Tukuma rajona Kārļa Marksa kolhozā ir vēl trakāk — tur lopiņi izdzer gandrīz vai pusi no saražotā pienā! Un arī citos republikas rajonos ir tāda pati nelaime. Piemēram, Ludzas rajona Istalsnas padomju saimniecībā pērņ virs normas iztērētas 110 tonnas piena. Madonas rajona Kirova sovhozā piena pārtērējis jaunlopu dzirdināšanā izmaksājis saimniecībai 36,4 tūkstošus rubļu... Tagad teļi ir kļuvuši par istiem piena bērtuļiem!

Ja slaucēja nejauši izgāz piena spaini — teļš izdzēris. Ja piena vedējs kādu burciņu atļē sev — teļš izdzēris. Ja fermas pārzine aiznes kādu spaini savām cūcām — teļš izdzēris. Ja zootehniķi liek pāris kanniņas sakult sviestā un aiznes spēkbarības piegādātājiem — teļš izdzēris. Ja priekšsēdētājam vai direktoram pietrūkst kāds centners piena valsts iepirkuma plānā — atkal teļš vainīgs.

Cits izskaidrojums šajā jautājumā būtu pašiem teļiem.

Nu, bet kā visiem zināms, teļi runāt neprot. Tāpēc arī to domas neviens nedzird. Vēlā tiek pēmti uzskaites darbinieku izskaidrojumi — pie pārmērīgiem piena zudumiem vienmēr vainīgi teļi.

J. ODS

LAIKS

Kā skrien laiks!

Mājās ap vienpadsmitiem vakarē
aizmiegu. Un it kā pēc brīža mani
jau pamodina pulkstenis: septiņi.
Rīts. Jācejas.

Kā skrien laiks!

Darbā tikko avīzes paspēju izlasīt,
rīta kaffiju ledzert, vēl pāris pīppau-
zes, un — pusdienlaiks.

Kā skrien laiks!

BŪS!

Tas ir briesmīgi — ieraudzīt savu
grāmatu atnestu uzpirkšanas punktā!
Tiklīdz to redzu — nopērku. Un
tad sākas pats grūtākais: kam doti!
Visiem daudzmez pazīstamiem jau
ir sadāvinātas.

Kad tomēr kādu atrodu, ierakstu
veltījumu un — lūdzu! Un esmu
drošs, ka ar šo eksemplāru viss kār-
tībā: tās, ar ierakstiem, uz veikalu
atpakaļ nenesīs.

Un tēm, galu galā, kādreiz būs
liela kultūrvēsturiska vērtība!

A. BRIEDIS

KLEKSIŠI

«Kaut arī literatūrā vairāk, tomēr
arī sadzīvē redzam cilvēkus, kas
kaut ko dara.»

«Lai panāktu lielāku iespaidu, dzej-
nieks miera ainām ieliek priekšā kara
ainas.»

«Sakarā ar reaganas pēkšņo nāvi
Spīdola kļūst domīga un saprot, ka
bez viņas Lāčplēsis neuzvarēs.»

«Roplainietes lielākā kļūda dāla
audzināšanē bija tā, ka viņa dēlu
neaudzināja.»

«Sapa ar vienu kritiķu no šāpo-
lēm uzreiz izpostīja triju cilvēku
mūžu.»

«No tukšneša pavasaros sāk plūst
sausš svelmainš vājš, kas parastš at-
nes Rētu.»

«Klauzīnieki raka kartupeļus mil-
zīgajš tīrumā no ganu ceļa līdz
vakaram.»

No skolēnu sacerējumiem izrakstījis
A. DARISJANS

— MAN TEICA, KA TE NĀKOT KULTURĀLI CILVĒKI, KURUS MAISĀ NEIEBĀZISI...

U. MEŽAVILKS

I. MELGAILIS

KONFLIKTS

Ieraudzījis Tulpiņas dusmīgo seju Sasper-
jods saprata, ka saruna nebūs no vieglajām.
— Par kol — Tulpiņa, rokas lauzīdama, ie-
saucās.

— Es jūs nesaprotu, — Sasperjods teica,
kaut gan visu saprata ļoti labi.

— Netālojojiet! Es gribu zināt, par kol

— Ko jūs gribat zināt? — Sasperjods ga-
lanti pasmaidīja.

— Kāpēc esmu kritusi nežēlastībā? Ko es-
mu nogrākojusies?

— Viss ir kārtībā.

— Kāpēc tad tāds pazeminājums?

— Es to par pazeminājumu neuzskatu.

— Lūk, paskatieties šajā sarakstā! Modes

atļēļ vadītāja, direktora vietniece piena kom-
binātā, tautas izglītības nodaļas inspektore,

grāmatu palātas pārstāve. Un pēkšņi jūs no-
rīkojat mani par kolhoza graudu kaltes sargu.

Cilvēki smiesies!

— Bet tas taču ir brīnišķīgi! Lai smejas ve-
seli!

— Nē, es kategoriski protestēju. Tā arī pa-
sakiet Līnīm.

— Zināt ko, nomierinieties! Lūk, tā. Un ta-
gad mierīgi pasakiet, par ko jūs vēlētos būt.

— Teiksim, par rajona izpildkomitejas

priekšsēdētāja vietnieci.

— Dūma vietā? Tas nav iespējams.

— Domājat, netikšu galā?

— Redzat, Dūms ir vīrietis, bet jūs...

— Man šķiet, jūs esat aizmirsis, ka šievie-
tes ir pat izpildkomiteju priekšsēdētājas. Ne
tikai vietnieces.

— Tas viss ir pareizi, bet es baidos, ka Lī-
nis negribēs...

— Nebaidieties. Ja jūs ar viņu aprunāties,
viņš gribēs.

Tulpiņa piecēlās un cēli izgāja no istabas.

Kādu brīdi pasēdējās, Sasperjods pacēla
klusuli.

— Biedri Līni, Tulpiņa kategoriski atsakās.

Ceru, jūs neiebildīsiet, ka priekšsēdētāja viet-
nieka vietā būs vietniece, bet sardzes vietā

sargs. Baidos, ka citādi jūsu lūgas iestudējums
izgāzīsies.

A. ADĀKS

PAR JANKU, PIČU UN VĒL VIENU OTRU...

«Ko sēsi, to plausi,» — māca tautas gudrība. Kas attiecas uz tautas kontrolieriem, ar saviem satīriskajiem izdevumiem viņi sēj kritisku attieksmi. Pret nesaimnieciskumu, izšķērdību, birokrātismu un citiem nāves grēkiem. Jāsaka gan, visbiežāk satīras dzelonis tiek vērstis pret Janku, ciema mēroga slavenību. Pret pilsoni, kas vienā rāvienā iekibina trīs taizelus un prasa vēl.

Veikalā viņu pazīst un gaida, lai cilvēks palīdzētu balstīt plānu. Viņam ved taizeli un izabolu, viņam ražo tās dzērienu pudeles, ko tautā trāpīgi dēvē par bumbām. Saimniecības kantori viņu lād. Atskurbtuvē jau sen vairs neņem pretī. Jo tur Jankam tik daudz parādu par viemilīgo telpu izmantošanu, ka tos Jankas pēcnācēji — ja tie viņam būtu — nesamaksātu pat septiņajā sugumā.

So iemeslu dēļ Janka ciemata centrā skatāms kritisko materiālu vitrīnās. Starmelī. Slotā. Dzelonī. Vai kādā citā izdevumā. Visā godībā, parasti ar pudeli rokā.

Protams, var un vajag cīnīties pret konkrēti ņemtu Janku, Kažu vai Piču. Dzīvas rindas kārtībā, bez īpašas grūstīšanās un priekšā līšanas. Šodien uzzīmēs Janku, rīt Piču, parīt ķersies klāt Kažam.

Kritisko vitrīnu veidotāji pēc kārtējā paveiktā darba var pacelt galvu, atlikt muguru un sacīt:

— Mēs cīnāmies! Mēs izskaužam! Asi un nesaudzīgi!

Bet Jankam, Pičam un Kažam arī nav slikti. Janka, Pičs vai Kaža slēpj savu kārtējo taizelbrāli pie vitrīnas un, ar pirkstu stiklu bakstīdams, saka:

— V-vecīt, tu šito uzzīmēto ķemu redzi? Tas ir es pats! Uz to viens atkal derēja...

— N-nudien derēja... — taizelbrālis piekrīt, un abi nozūd krūmos, upmalā, parkā, bufetē vai darbnīcā. Kur nu kuram ērtāk.

Raugoties kontrolieru izdevumos, tā vien šķiet, ka Janka dzer ārpus laika un telpas. Lai gan patiesībā viņš dzer darba laikā, dzer no kantora glāzēm, sēdēdams uz darbnīcas ķebļa vai virpas.

Starp citu, ķibinošais Janka galvenokārt sastopams kolhozu un padomju saimniecību kontrolieru izdevumos. Rūpniecības uzņēmumu vitrīnā plēguru ir krievu vien mazāk. Nē, nē, gluži iespējams, ka arī šeit dzer Janka un dzer Pičs. Varbūt minētie ļautiņi nodzērušies līdz pat baltajām peltēm, sarkandegunainiem rūķīšiem vai zaļiem cilvēciņiem. Kas ar ko vairāk draugos. Taču tautas kontrolieri šē mazāk karo pret dzēršanu, jo par galveno uzskata nesaudzīgu cīņu pret valsts mantas izsaimniekošanu.

A. BRĀLĪTIS

Rezultātā vakar kritiskās vitrīnas galvenais varonis bija Juris ar īpaši deficītu dažu rubļu vērtu detaļu zem svārku stūra un glūnīgām acīm, rīt būs Andžs ar tikpat glūnīgām acīm un to pašu deficīta detaļu zem svārku stūra, parīt... Parīt nāks citi alfabēta secībā, rindas kārtībā un pēc augumiem. Cik strādājošo nelraucēti izgājuši pa vērtiem un aizsoļojuši plašajā pasaulē, slēpjot zem svārku stūra joprojām to pašu deficīta detaļu, nav īsti zināms. Jo sīkos nagu palaidējus pie kriminālbildības tik viegli vis nesauc.

Un tad pēkšņi Jančiem, Pičiem un Jurim vēltīto materiālu blakī parādās kaut kas jauns. Atsevišķi neapdomīgi tautas kontrolieri blakus populārājam zilsnīpaina- jām Jancim vai glūnīgajam Andžam uzzīmē solidu biedru. Un zem tā visa apakšā raksta:

«Kur raudzījās darbnīcu vadītājs biedrs Krūmiņš, kamēr Kaža dzēra? Kurp raudzījās brigadieris biedrs Bērziņš, kad Andžs bāza detaļu zem svārku stūra?»

Nudien, žermuļi skrien pa kauliem, redzot tik drosmīgu un neparastu jautājuma nostādni. Bez šaubām, visi zina, ka biedram Krūmiņam vajadzēja raudzīties, ka biedram Bērziņam vajadzēja redzēt. Vēl vairāk — biedram Krūmiņam un Bērziņam algu, starp citu, maksā arī par to, lai viņi nepaieļu garām. Turklāt nevienam nav noslēpums, ka biedrs Krūmiņš un biedrs Bērziņš tai laikā, kad Kaža dzēra, bet Andžs bāza detaļu zem svārkiem, dziļās ražošanas pārdomās grimuši un nemiīgi domādami par darba disciplīnas uzlabošanu un materiālo vērtību saglabāšanas nodrošināšanu, raudzījās tieši pretējā virzienā.

Bet rakstīt par to var, kā rāda pieredze, ne vienmēr un ne jau visur. Jo ne biedrs Krūmiņš, ne biedrs Bērziņš nevienam pie kritisko materiālu dēļa nevedīs un nesauks: «Re, re, tas ir es! Uz to viens derēja!» Biedrs Krūmiņš ies uz saimniecības kantori, biedrs Bērziņš ies uz ražošanas apvienības kantori, klausīnās pie vadošu biedru sirds un teiks:

— Vai jūs zināt, kur es esmu ielikts iekšā! Par šito vienam kārtīgi derēja!

Un nebūt nav zināms, ar ko viss beigsies. Tāpēc, starp mums runājot, daudz mierīgāk, ja šodien kritizē Kažu, rīt Piču, parīt Andžu. Kažam nekas, Pičam nekas un arī Andžam nekas. Vaidībai tāpat iebildumu nav un nevar būt. Un pašiem tautas kontrolieriem mierīgs darbs nodrošināts līdz pat pensijai.

Bet ar tiem jautājumiem par raudzīšanos un neraudzīšanos...

Zinātkārtība pie laba gata neved.

— PIEDOD, BET MUDĪTE TEICA, KA TAVS VĪRS NEMAZ NEESOT DIREKTORS UN, VISPĀR...

— NEKLAUSIES! VIŅA VIENMĒR GATAVA NO ZILONA IZTAISĪT ODU.

K. LIEDE

V. ARDASOVS

— MAN TĀDA SAJŪTA, KA MŪS KĀDS NOVERO!

D. BREIKSS

— BOT VAI NEBŪT, BOT VAI NEBŪT...

E. OZOLIŅŠ

I. ROBU

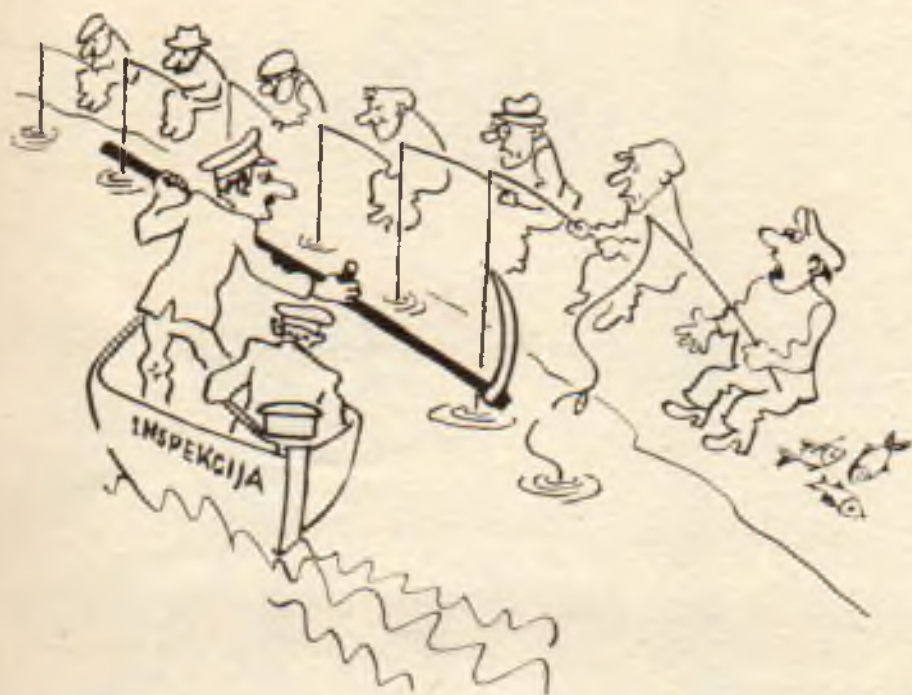
V. KOADE

J. RUMJANCEVS

I. MIGALIS

I. ROBU

KAIMINI.

KĀDS VĀRDS PAR ĢEOGRĀFIJU

Mūsu trauksmainajā informācijas buma laikmetā ģeogrāfiskie lielumi nav vairs nekāda zinātnes mēkļa. Mēs ikviens zinām, ka no Jūrmalas, piemēram, līdz Viļņai ir 340 kilometru. Varbūt drusku vairāk, varbūt arī mazāk. Līdz Jelgavai no Jūrmalas ir tikai četrdesmit kilometru. Kāpēc minējām Jelgavu? Gluži vienkārši tāpēc, ka Jūrmalas iestādes savus metāla lūžņus parasti no-

krava aizceļoja uz Viļņu, 340 kilometrus pa šoseju. Saņēmējs: Lietuvas Ceļniecības un montāžas pārvalde.

Kā zināms, tikai līdz galam pabeigts eksperiments var pārliecināt pierādīt kādas hipotēzes, šajā gadījumā ģeometriskā attālumu stabilitātes, principa pareizību. Tādēļ Viļņā tiek izrakstīta jauna pavadzīme AI Nr. 629481. Kravas nosūtītājs — tā pati Lietuvas CMP. Preces nosaukums: «Melnā metāla lūžņi, 12 tonnas». Saņēmējs: Latvijas Ceļniecības un montāžas pārvalde.

Un izrādās, ka ģeogrāfijas mācību grāmatās, rokasgrāmatās un citos izziņas avotos viss uzrakstīts pareizi. Ar lūžņu pārvadāšanu izdevās pierādīt, ka attālums no Jūrmalas līdz Viļņai patiešām ir tieši tāds pats kā no Viļņas līdz Jūrmalai!

G. ANDRIKA

SĀKSIM!

Sievietes, sievietes, visur tikai sievietes! Lido kosmosā, apar zemi, raksta tehnisko zinātnu doktoru disertācijas. Hokeja spēles laikā Sporta pili drebina daudzbalstīgs skaists dzimuma līdzjutēju koris. Nav vairs, nav mūsu dzīvē sfēras, kur sekmtīgi nekonkurētu ārā stipro dzimumu!

Dārgie vīrieši! Vai tad beidzot nebūtu pienācis laiks darīt galu šim ačgārnībām un, tā sacīt, nolikt sievieti viņas īstajā vietā?

Radušos situāciju labot būs ļoti grūti, gandrīz neiespējami, jo virsvadītāna sievietei tagad ir asinīs un par pliku «paldies» viņa savu vadītājas vietu neatdos. Cerams tomēr, ka vīrieši vēl ir cieņīgi valkāt bikses, tāpēc uzlocīsim piedurknes un sāksim cīnīties par sevis cieņīgu vietu ģimēnē un sabiedrībā!

Protams, sievietes neko nedrīkst nojaust. Tāpēc darīsim tā.

Jūs, vīrietis, pārnākat no darba. Veikli novelkat ielas apavus un iekāpjat čībās, lai nepieļācotu tikko izmazgāto grīdu. Atturieties no dabiskās tieksmes ieklieģties: «Vakarīnās!» un nokrist ar avīzi mīkstā krēslā televizora priekšā. Ielūkojieties labāk virtuvē, varbūt jums izdodas pieveikt slinkumu un pateikt: «Atļūmiņ, vai tev nevajag ko palīdzēt?» Ja vajag, palīdziet. Katrā ziņā! No-

teikt! Lai tā būtu kaut vai karstupeļu mizošana. Neatsakieties — nekādā gadījumā! — pārbaudīt, kā bērni sagatavojuši stundas, ielūkojieties viņu dienasgrāmatās. Apsoliet ierasties skolā uz vecāku sapulci. Atcerieties — tas viss vīriešu kopējās lietas labā. Ar laiku, kad būsiat pānācis, ka sieva vairs nedomā, it kā viņa būtu vienīgā un īstenā darītāja un tā-tad arī ģimenes galva, ķerieties pie darba jautājumiem. Pānterēsāties, vai sieva nestrādā smagu fizisko darbu, virsstundas, kā viņas darbavietā ir ar mezo mehānizāciju.

Leģaumiņiet, jo vairāk sievietei būs laika grāmatu lasīšanai, iekšanai uz kino, teātri, izbraukumiem ekskursijās, jo mazāk viņai atliks brīvu brīžu, lai nodarbotos ar vīriešu lietām. Un tā mazpamazītiņām, milimetru pa milimetru, mēs stumsim sievieti nost no vietas, kas pieder tikai un vienīgi mums, vīriešiem! Un beigās, kad būs izlieti deviņreiz deviņi sviedri, vīrietis atkal gaviļēs savā troņā! Šī skaistā mīrkļa dēļ atmaksājas visas pūles.

Ja augšminētajiem padomiem seko kaut 99,9 procenti stiprā dzimuma pārstāvju, vīrietis atkal būs kļuvis par vīrieti jau tuvāko pāris paaudžu laikā.

K. MERKULESS

PĀRDOMAS PĒC KRITIKAS

Cilvēki mūsdienās ir izglītoti. Ikviens prot savas domas izsacīt un, galvenais, uzrakstīt. Tāpēc mēs nemaz nebrīnāmies, kad «Dadzā» pastā ienāk vēstule, kas sākas ar apmēram šādiem vārdiem: «Neesmu sūdzībkalis, bet šoreiz...» Un tā tālāk. Vēstules pārbaudām paši vai nosūtām augstākstāvošai instāncē, piemēram, ministrijai. Retāk gadās, ka abi varianti tiek apvienoti, proti, sūdzību nosūtām ministrijai un pārbaudām arī paši.

Tāču šoreiz ir gadījies vēl trešais variants. Nācās pārbaudīt sūdzībā minētos faktus pēc tam, kad bija saņemtas oficiālas atbildes.

Viss sākās ar to, ka pirms kāda laika saņēmām vēstuli, kuras autors A. Skrūzmanis žēlojās par Smiltenes 7. ceļu remonta un būvniecības pārvaldes priekšnieku b. V. Strazdiņu. Sūdzībā bija runa par šīs pārvaldes uzcelto dzīvojamo māju, kurā vairāki dzīvokļi iedalīti 29. profesionāli tehniskās vidusskolas darbiniekiem.

«Dažas dienas pēc jaunās mājas nodošanas ekspluatācijā», raksta b. Skrūzmanis, «atkāļās, ka vairākos dzīvokļos nav ūdens mēsitāju un krānu vannas istabās. Santehniki atteicās mēsitājus un krānus uzlikt, aizbildinoties ar to trūkumu. Sūdzējāmais b. Strazdiņam.» Diemžēl rezultāts bijis tāds, ka nācies pēc iespējas ātrāk atstāt priekšnieka kabinetu, «lai nedzirdētu nepatīkamus apvainojumus».

Sūdzību nosūtījām uz Autotransporta un šoseju ministriju un sākām gaidīt atbildi. Atklāti sakot, mūs interesēja, kā uz sūdzību reaģēs augstākstāvošajā organizācijā.

Tāču vispirms nelieļa atkāpe iztēles rosināšanai. Iedomāsimies šādu ainu: vienā pusē ceļu būvniecības speciālists, pārvaldes priekšnieks, tā sakot, rajona mēroga persona. Otrā pusē jauns skolotājs, kurš uzdrošinājies žē-

loties. Kam taisnība? To Autotransporta un šoseju ministrijā pašiem grūti izlemēt, tāpēc šeit vēstuli pāradresē Valsts specializētajam ceļu un tiltu būvniecības trestam, kura pakļautībā atrodas Smiltenes 7. CRBP. Lūdzu, domājiet tālāk jūsi! Bet arī tresta pārvaldnieks b. H. Sviķis negrib lauzīt galvu. Un sūdzību nosūta — kā jūs domājat, kam? — tai pašai Smiltenes Ceļu remonta un būvniecības pārvaldei, kuras priekšnieks kritizēts sūdzībā!

Visa tālākā notikuma gaita izvērsās banāla kā sliktā feļetonā. Smiltenes 7. pārvaldes arod biedrības vietējās komitejas priekšsēdētājs b. O. Krastiņš jauno skolotāju mēģina pārliecināt — tiesa, vidusskolas direktora klātbūtnē — ka sūdzība nekavējoties jāatsauc. Kad viņa dailrunība neatrod dzirdīgas ausis, O. Krastiņš kopā ar pārvaldes partijas pirmorganizācijas sekretāru b. L. Stālu uzraksta «Dadzim» atbildi, kurā, piemēram, var lasīt, ka redakcijai adresētā «sacerējuma» autors no visiem 60 jaunās mājas ierīcēm «..ir ar visaugstākajām prasībām pret celtniekiem, lai gan pats ir jaunais speciālists, kuram šī ir pirmā darbavieta un kurš nestādās vispār priekšā, cik grūti celtnieku organizācijai ir būvēt...».

Stādās priekšā, b. Stāl un b. Krastiņ, stādās! Kad mēs aizbraucām uz Smiltēni, tad uzzinājām daudz, daudz interesanta. Uzzinājām, piemēram, ka jauncelāmās mājas visu 60 dzīvokļu iemītniekiem pašiem nācies izdarīt iekšējos apdares darbus: apmešanu, krāsošanu, balsināšanu, grīdu ielikšanu un tā jo-projām. Ģimēnēs, kurās bija prasmīgas vīriešu rokas, šie darbi varbūt lielas grūtības nesagādāja. Turpretim tie, kas celtniecības un apdares darbos nav speciālisti, maksāja amatniekiem, maksāja haltūristiem, lai drīzāk tiktu jaunajos dzīvokļos. Vēstulē nekas nav

teikts arī par pavirši sametinātajām ūdensvada caurulēm, no kurām kā no sieta tecēja ūdens uz svaigi izbalsinātajām un nokrāsotajām sienām. Varbūt caurules metināja santehniki no svešas organizācijas? Ne vārda tur nav minēts par nepareizi ievilkto elektroinstalāciju, kas, starp citu, nebija izlabota vēl trīs mēnešus pēc mājas nodošanas ekspluatācijā. Varbūt arī šeit vainīgi kādi nepazīstami elektrīki?

Tā visa vietā mēs no vēstules uzzinājām priecīgu ziņu, ka «dzīvojamās mājas 4 sekcijas tika nodotas ekspluatācijā pirms termiņa», bet jaunais skolotājs «ar savām nemīlīgajām prasībām un sūdzībām ir izvedis no pacietības ne tikai pārvaldes priekšnieku b. Strazdiņu, bet visus dzīvojamās mājas celtniecībā strādājošos».

Mēs gluži labi saprotam, it īpaši ņemot vērā visu augstāk sacīto, kāpēc sūdzības par izvest no pacietības gan celtniekus, gan pārvaldes priekšnieku. Tagad, izlasījuši atbildes vēstuli, saprotam, ka arī b. O. Krastiņš un b. L. Stāls savam priekšniekam acis neleks. Tomēr mums nav īsti skaidrs, kāpēc viņi nezina vienkāršās patiesības, kuras pilnīgi nepāprotami pateiktas PSKP CK ģenerālsekretāra b. L. Brežņeva ziņojumā «PSKP Centrālās Komitejas pārskats Padomju Savienības Komunistiskās partijas XXVI kongresam»:

«Jejutīga, atsaucīga izturēšanās pret pilsoņu vēstulēm, lūgumiem un sūdzībām katram partijai darbiniekam, katram vadītājam jāuzskata par savu pienākumu tautas priekšā, partijas priekšā.»

Un vēl:

«Nekādu iecietību pret kritikas apspiedējiem — tāda ir gan partijas, gan valsts likuma prasība!»

B. KRASTIŅŠ

— PIEMĀJAS ZEMĪTĒ, MĪLIŠI, MAN SAVVA ĻAS ZĀLĪTES AUG. PRET DAŽĀDĀM KAITĒM.
— VAI PRET SLINKUMU ARĪ IR!

U. MEZAVILKS

E. OZOLINS

PUPĀJU MĀRCA VĒSTULNIEKS

SVEICIENS NO LIELUPES!

Nepem jaunā, vecais draugs, par traucēšanu ar šīm rindinām. Gribu pastāstīt, kā man iet. Iši sakot, apmēram tā, kā vienā romānā bija teicis zemnieks: «Ij šā, ij tā, ij visādi kā...» Visu jau vienā vēstulē neuzskaitīsi. Bet par vienu lietu gan nevaru klusēt. Pēdējā laikā mūsu skolas puikas mani galīgi izveduši no pacietības. Vini, piemēram, saka tā — ja no viena atņem vienu, iznākums ir viens. Diviem pieliekot divus, būs divi. Un tā tālāk. Vārdu sakot, no vienkāršas aritmētikas nesajēdz ne bū, ne bē. Bet ko saka puikas? Lielie arī šaujot bukus.

Un izrādījās, ka rezgaļiem ir sava taisnība. Tik tiešām, dažai amatpersonai vienkārši rēķinā tāpat nav stiprā puse. Lūk, tam pa-

šam padomju saimniecības «Lielupe» direktoram Jānim Duļbinskim aritmētikā (un ne tikai aritmētikā) arī nevar likt piecnieku. Minēšu piemēru. Saimniecībā jau krietni ilgi būvē astoppadsmīt dzīvokļu māju. Darbi gāja kā pa celmiem, bet tas nav nekas jauns. Kad vajadzēja sākt krāsošanu, izrādījās, celtnē vēl pusgatava. Pa dažādiem neaizmūrētiem caurumiem vēl svilpoja vējš. Bet tas, Tu teiksi,

mas šādā punktā. Pagājušā gada decembra beigās saimniecības direktors uz augstākstāvošo iestāžu pieprasījumu uzrakstīja paskaidrojumu, ka darbi esot padarīti par 99 procentiem. Tātad māja, kuras uzcelšanai atvēlēti 259 tūkstoši rubļu, ir tikpat kā gatava! Tālākie notikumi ir zili brīnumi. Šogad divos mēnešos jau ir padarīti darbi par 23 tūkstošiem rubļu! Turklāt, izrādās, no tiem 85 tūkstošiem rubļu, kas vēl, kā mēdz sacīt, jāapgūst...

Pats redzi, ka direktoram ar rēķiniem kaut kas nav kārtībā. Puikas es, protams, nokaunināju un paskaidroju, ka tik atbildīgam darbiniekam mazais reizrēķins var arī aizmirsties, bet viņiem jāzina. Un tomēr manu sirdsapziņu skrubina tāds kā ķirnis. Ej nu sažini, varbūt tiem rezgaļiem ir arī drusku taisnība...

Ko Tu domā šajā lietā?

Ar sveltenu
MIKĒLIS BEZELBEKIS

Labdien, Mīkēl!

Es domāju, ka Tavā vēstulē aprakstītais gadījums ir ievēribas cienīgs. Katru dienu negadās, ka saimniecības direktors kjūdās saskaitīšanā un atskaitīšanā par tik lielām summām. Vēstuli nodevu lauksaimniecības Jelgavas rajona pārvaldes speciālistiem, lai viņi pasaka savas domas.

Dalītā grāmatā un...

MIRĀZA.

I. MELGAĻI

VALDIS ROJA

GAIĻA GADS

I. VISTAS MONOLOGS

Tu tāds, tu tāds!..
Kur man bij prāts!
Kad mājās nāc,
Uz galvas
Pat (ak Čebaoli!)
Tev svešas spalvas —
Skat, skat, skat!
Būtu vismaz nokāris seksti.
Bet šis vēl dzied,
Kaut ar koka olu svied...

Skaidrs, ka atkal zem
grādiem.
Tu tāds, no tādiem...
Neļaušu, lai gaiļa gadā
Manu goļu brādā!
Tūdaļ skreju
Uz vīstu vietējo komiteju.
Kur man bij prāts!
Tu tāds, tu tāds!...

2. GAIĻA MONOLOGS

Ne jau šnabi vai vīnu —
Iedzēru antigrīpinu.
Sis tak ir gaiļa gads,
Jāsaglabā skats.
Slavēts vai lamāts —
Dziedāt mans amats.

Un, domā, tu pati diez kāda?
Ne miesas, ne ādas,
Ko ekrānos rāda.
Ne miežu, ne kviešu,
Bet tomēr ciešu.
Ja jau necieni manus piešus,
Kad ņemšu, tad iešu.

Uz Ķekavu! Broileru barā
Būšu uz zara!
Ed tikai kombikormu,
Tur atgūšu formu.

Ēku, šeku,
Projām leku,
Ki-ka-rekult!

KOMPROMITĀCIJA

Loti pamatīgi sakompromitējās mūsu pilsētiņas sabiedriskais korespondents Vaitkelis. Līdz šim bija cilvēks kā cilvēks. Paretam uzrakstīja kaut ko avīzēm, reizēm viņa korespondences pat iespieda. Loti skaisti viņš aprakstīja jaunā bērnodārza atklāšanu, skolēnu dabas aizsardzības pulciņa darbu. Te jāsaka, Vaitkelis bija gana izmanīgs vīrs — ārstniecības augu vācēji, piemēram, tikko bija paguvuši izpildīt plānu, skatīties, jau informācija avīzē. Viņš ilgus gadus bija nostrādājis par apdrošināšanas agentu, tāpēc pilsētiņas iekšējais stāvoklis un apkārtējās teritorijas panorāma viņam bija labi zināmi. Mēs, vecie pilsētiņas iedzīvotāji, bieži brīnījāmies, kā viņam izdodas aizvien jaunā veidā izgaismot mūsu pilsētiņas un tās apkaimes dzīves jau tā gaišās puses: lauku darbarūku sasniegumus, veselības aizsardzības darbinieku panākumus, sadzīves pakalpojumu pirmrindnieku uzvaras. Un viņš prata izmantot savu peļnīto cieņu mūsu vidū. Garām iedams, zaikts nekad pirmais cepuri nepacels. Un, tā kā tu nezini ne dienu, ne stundu, kad būsi pieminēts presē vai varbūt arī noklusēts, tad steigies sveicināt pirmais.

Tā jau viņš nebija slikts vīrs — disciplinēts, apzinīgs, pat honorāru saņēmis, negāja restorānā, lai kādam nerastos aizdomas, ka viņš nelietīgi veltī valkā savu korespondenta vārdu. Priekšnieki viņu vērtēja pozitīvi. Un viņa otrā puse, liekas, bija vēl pozitīvāka. Kolhozā, kur sieva strādāja par grāmatvedi, visi par viņu tāpat atsaucās labi.

Taču tagad vari ar cilvēkiem pat divarpus pudus sāls apēst, vienaīga nepazīsi.

Lūk, ko mēs mēsim dabūjām dzirdēt par to

labo Vaitkeli. Izrādās, viņš, savācis apdrošināšanas naudu, neiemaksā to tūlīt, kur nākas, bet veselu nedēļu tur krājās, lai viņam personīgi augtu procenti. Honorārus viņš nodzer viens pats mājās tumšā kambarītī. Un vakaros gaudo nebūt ne viņa medību suns, bet sieva, ko viņš katru dienu iekauš. Taisnību sakot, ir jau arī par ko šo dauzīt. Darbā viņa to vien dara — mīrkšķina visiem viriešiem, kas vecāki par septiņpadsmit un jaunāki par septiņdesmit septiņiem gadiem. Par savu ticīgo darbu viņa neliekas ne jinis, viņai

svarīgākas ir intrigas un tenkas. Bet viņas vīrs Vaitkelis varēs būt laimīgs, ja beigs savas dienas psihiatriskajā slimnīcā, nevis celmalas grāvī kā vairums alkoholiķu. Īsi sakot, visa Vaitkeļu ģimene, medību suni ieskaitot, bija sakompromitējusies pilnīgi un galīgi. Bet likās, bija tāda ģimenel Vaitkelis tik priekšzīmīgs ģimenes galva! Un te nu ir — totāls morāls sabrukums!

Jā, kāda joda pēc viņam vajadzēja uzrakstīt avīzē, ka kolhoza priekšsēdētājam no saimniecības materiāliem saimniecības namdari rajona centrā uzcēla divstāvu māju, turklāt uz sievasmātes vārda!

Ar to pašu arī sākās Vaitkeļa morālā pagrimsana.

AR SMAIDU PA TŪRISTU TAKĀM

Autobuss ar vācu tūristiem piebrauc pie Parīzes Dievmātes katedrāles.

Te mēs sadalīsimies, — ekskursijas vadītājs saka. — Viena grupa apskatīs katedrāli no iekšpuses, otra — no ārpuses. Tā mēs ietaupīsim milzumdaudz laika.

Precēts pāris apmetas uz naktsguļu nelielā angļu pilt, kurā naktīs it kā spokojošies. Ap pusnakti sieva modina vīru:

— Celies augšā! Blakusistabā klaiņo spoki, skrien žigli paskatīties!

— Kāpēc es? Tu vienmēr esi teikusi, ka proti angļu valodu labāk.

— Kāpēc visas būdiņas te, kalnos, ir no koka? — sieva jautā vīram.

— Padomā mazliet! Vai tu zini, cik daudz akmeņu ir iztērēti šiem kalniem?

— Šodien mēs ar vīru braucām uz Venēciju, — tūriste saka draudzenei.

— Bet jūs taču bijāt tur pērnuden.

— Toreiz visas ielas bija applūdušas ar ūdeni.

ŠIS UN TAS PAR ŠO UN TO

Parīzē cilvēks, pārliecies pār tiltu margām, lūkojas ūdenī. Viņam pieiet klāt policists un jautā:

— Vai jūs kaut ko pazaudējāt?

— Jā, — atbild nabadziņš. — Man brillas iekrita Luārā...

— Luārā? Jūs gribat teikt — Sēnā?

— Kā lai es to zinu, es taču teicu — esmu palicis bez brillēm...

— Sai mājai ir gan savas priekšrocības, gan trūkumi, — saka nekustamā īpašuma pārdošanas agents. — Un, lai pierādītu jums savu godīgumu, es pateikšu, kas tie ir par trūkumiem. Pusjūdzi uz rietumiem ir laidars. Ziemeļos — gumijas izstrādājumu fabrika. Divus kvartālus uz austrumiem — notekūdeņu kanāls, bet tieši uz dienvidiem — etiķa ražošanas uzņēmums.

— Bet kā ir ar priekšrocībām? — apvaicājas pārsteigts pircējs.

— Jūs vienmēr varēsiet precīzi noteikt, no kuras debess puses pūš vējš.

— Vai tas ir vēsturisks romāns? — jautāja redaktors autoram, kas pa telefonu interesējās, kāds liktenis ir viņa manuskriptam, ko viņš nosūtījis izdevniecībai pirms vairākiem gadiem.

— Tagad jau ir, — autors bēdīgi atbildēja.

Divas meitenes sēž upes krastā.

— Dženij, skaties, kāds vīrietis slīkst! — pēkšņi viena no viņām iasaucas.

— Dievs ar viņu, lai slīkst. Ja acis mani nevil, viņam pirstā ir laulības gredzens.

Cīrlhē [Šveicē] kādas viesnīcas viesu grāmatā defektīvs ieraksts arī Adolfa Hitlera vārdu. Viņu šis cilvēks ieinteresēja. Iepazinies ar viņu tuvāk, defektīvs noskaidrojās, ka arī viņš ir noziedznieks, taču nesalīdzināmi mazāks nekā «Hīters». Kā apgalvo laikraksts «Neue Zürcher Zeitung», viņš izdarījis 35 «Hīras» ielaušanās zādzības un 10 citus likuma pārkāpumus.

Kāds sargs, kas Katānijas rajonā [Sicīlijā] cītīgi apsargāja bankas un veikalus, no darba brīvajā laikā piepelnījās, iznomādamas pret solīdu atlīdzību bandītiem ieročus, munīciju un sprāgstvielas. Tagad viņš ir apcietināts.

Lai tiktu valā no novecojušā maskēšanās breženta, daži NATO armijas apgādes darbinieki letīca to izlietot dāmu tērpu šūšanai.

Nīcas [Francijā] autolspektors Fernans Dirāns pats sev sastādīja protokolu par automašīnas atstāšanu neatļautā vietā. Ar šādu savu rīcību viņš kļuva populārs visā Francijā.

Ontario provinces [Kanāda] varas orgāni ir nolēmuši daļu izdevumu arestantu uzturēšanai uzvēlēt pašu ieslodzīto pleciem. Te domāti ieslodzītie, kas sodu izcieš pa izejamām dienām, saglabājot algu un darbavietu. Turpmāk viņiem būs jāmaksā 3 dolāri par katru diennakti, ko viņi pavadīs cietumā. Tā kā Ontario provincē ir pavisam 425 šādi cietumnīki, valsts orgāni cer no viņiem savākt kādus 200 000 dolāru gadā. Ontario labošanas iestāžu vadītājs Franks Drea reportieriem paziņoja:

— Bez maksas atpūtas laiki pagājuši.

Ludvigshēfenā [VFR] iznākošā avīze «Rheinpfalz» publicēja šādu sludinājumu: «Apstākļu spiests, pārdodu savu GESTAPO ādas mēteļi personai, kas par to piešķir augstāko cenu.»

Luiziānas štata [ASV] izgudrotājs H. Bekers radījis elektronu mašīnu, kas, pēc viņa apgalvojuma, varot labi nodarēt veikalu vadītājiem. Ja šādu mašīnu novietotu veikālā, tā spētu ledvest pircējiem pozitīvas domas. Piemēram: «Esmu godīgs cilvēks. Es nezogu.» Kā raksta šajā sakarībā amerikāņu avīze «Daily World», šāds izgudrojums esot izraisījis sajūsmu daudzu ASV pilsoņu vidū: tad jau mašīna spētu ledvest cilvēkam jebkuras domas, piemēram, padarītu kapitālisma sistēmai val naidu pret sociālismu. Doktors Bekers paredzēja šādu reakciju un attiecās nosaukt pilsētas, kuru veikalos uzstādītas viņa mašīnas.

SPĒLĒŠANĀS AR SKAITĻIEM

Ja cilvēkam ir laiks pasēdēt un iepazīties kaut vai ar desmito daļu no visa, kas ASV tiek publicēts aizsardzības jautājumos, viņš pat ar neapbruņotu aci pamēnīs — pēc augstāk minēto publikāciju autoru domām, amerikāņu bruņoto spēku stāvoklis ir katastrofāls. Gandrīz ik dienas amerikāņu presē parādās raksti un apcerējumi, nāk klajā grāmatas un institūtu pētījumu rezultāti, Pentagona paša vērtējumus ieskaitot, kam ir viens vienīgs uzdevums: pierādīt, cik ļoti Savienotās Valstis ir palikušas iepakā militārajā jomā. Kam palikušas iepakā? Nu, Padomju Savienībai, protams!

Lasot šādus sacerējumus, cilvēkam rodas iespaids, ka Savienotajām Valstīm visu laiku kaut kam nepietiek naudas. It īpaši līdzekļiem, ar kuriem var «nodrošināt mieru». Un viņš redz, ka spēlēšanās ar vārdiem kļūst par spēlēšanos ar skaitļiem.

Beļ, iekams paskatīsimies, kā tas notiek, pajautāsim, kādi līdzekļi tad ir amerikāņu valdības rīcībā, ja Pentagonam klājas tik slikti. Atbildi uz šo jautājumu sniedz Viljams Seimons, bijušais finansu ministrs Nīksons un Forda komandās. Grāmatā «Laiks patiesībai» viņš saka:

«Viss, kam ir kāds sakars ar valdību, tiek mērīts miljardos. Kongresmeņi un senatori, lai tiktu galā ar skaitļiem, par kuriem viņi balso, rīkojas ar 100 miljoniem kā ar 1 dolāru. Par budžeta posteni 300 miljoni apmērā viņi saka vienkārši 3. Tas viņiem padara rēķināšanu viēglāku, bet tai pašā laikā parāda arī viņu attieksmi pret naudu. Viņiem 100 miljoni ir sīknauda... Lietiskā daļa no mums nekad nav redzējusi miljardu, lai kas tas būtu, bet vēl mazāk — 1 miljardu do-

niem 222 miljardi tiks piešķirti militārām vajadzībām. Šogad tām atvēlēti «tikai» 158,6 miljardi. Grūtības rada tieši atlikušo 473 miljardu notērēšana. (Pagājušajā nedēļā kāds 31 gadu vecs brazīlietis no Sanpaulu ievietoja avīzē sludinājumu, ka viņš par 4000 dolāru pārdod vienu savus nieri. Viņš bija kļuvis bezdarbnieks, bet viņa bērni gribēja ēst kaut vai reizi dienā. To es te saku tāpat vien, bez sakara ar pārējo...) Kādus 300 miljardus dolāru — pēc tam, kad budžets būs izlaists cauri Vašingtonas administrācijas giljotīnai — sa-

skaņā ar līdzšinējo praksi stāvēlās dažādu valdības programmu īstenošanai. Bet pārējie 173 miljardi?

Tos varam sadalīt sekojoši. Pentagonas, kārtējo reizi novērtējis ASV militāro varenību, pieprasīja jaunās pretkrāžu sistēmas izveidošanu, ja Savienotās Valstis negrib, ka tās pārsteidz pēkšņs Padomju uzbrukums. Parēzāmie izdevumi — 50 miljardi dolāru.

Pentagons tāpat žēlojas, ka tam neesot pietiekami daudz militāro bāzu Persijas jūras līča rajonā. Kā domā speciālisti, tas prasīs 6 miljardus. Vēl 4 miljardus piešķirsīm dāvanām vietējiem šeihiem, kuri dos piekrišanu bāzu iekārtošanai.

Taču Pentagonas ir iekārtojis vēl 5 jaunas militāras bāzes Ēģiptē, Omānā, Kenijā, Somālijā un Diego Garsijas salā. Kopā — 30 miljardi. Plus 10 miljardi vietējo varasvīru pārliecināšanai.

Neaizmirstīsim arī Tuvas Austrumus. Pentagonas apgalvo, ka ātrās reaģēšanas korpusam steidzīgi vajadzīgas transporta līdzekļi no dažādās būves tukšsneš. Tāpat tas nespējot nodrošināt 5 miljonus galonu ūdens dienā, kas nepieciešami kara operācijām tukšsneš. Tas būtu, ieskaitot aku rakšanu, apajos skaitļos 45 miljardi. Speciālisti gan uzskata: pēc nelaimīgās operācijas Irānes sāls tukšsneš pagājušajā gadā būs jānolgt ar 12 825 kamieļi plus 25 650 beduīni (pa divi uz katru kamieļi), kas nodrošinās korpusa aizmuguri, ja uzņāks smilšu vētras un helikopteri nespēs lidot. Tas nozīmē vēl 5 miljardus.

Pārējās Pentagonas sūdzības attiecas uz militārpersonu zemajām algām, dažu ieroču veidu munīcijas trūkumu, kā arī rezervju problēmām. Tam visam varam mierīgi atvēlēti 20 miljardus. Nebūsim stingri, kad runa ir par mieru.

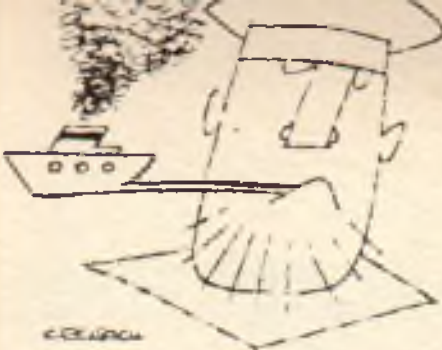
Beļ, neskatoties uz to, vēl paliek pāri 3 miljardi. Ko darīsim ar tiem? Ir viena iespēja: šo naudu piešķirsīm vēsturniekiem, diplomātiem, ģenerāļiem un institūtiem, kas uzrakstīs jaunās grāmatas, rakstus un pētījumus, kuros pierādīs amerikāņu bruņoto spē-

lāru. Tāpēc nevienam nav pat aptuvena priekšstats par 500 miljardiem dolāru, kas pagājušajā gadā sastādīja federālo budžetu.

500 miljardi! Godīgi runājot, arī es to nevaru reāli iedomāties, kaut arī neesmu kongresmenis. Tomēr, kā uzskata mīksts Seimons, pat nejāga var iegūt priekšstatu par šo summu šādā veidā: lai iztērētu 500 miljardus dolāru, ir jāizdod pa 700 000 dolāru katru dienu, svētdienas un svētku dienas ieskaitot, kopā tā brīža, kad Jēzu Kristu atrada slīpēt, t. i., gandrīz pirms 2000 gadu, tāpat ap 700 000 dienu. Beļ, lai iztērētu šo naudu vienā gadā, valstij jātērē 915 000 dolāri minūtē, un — attiecīgi — 57 miljoni stundā vai 1,37 miljardi dienā. Un tā katru mīļu dieniņu.

Taču spēlēšanās ar skaitļiem — vārdu spēļu rezultātā — turpinās un ir paredzams, ka nākamajā gadā ASV budžets sasniegs jau 695 miljardus dolāru (tagad mēs jau puslīdz aptuveni varam ierē-

«Uzica», Bukareste

«Nebelspalter», Roršaha

— Un tagad pārraidīsim laika ziņas...
«Paris Match», Parīze

— Tīrā dekorācijai Te nekādu televizoru nav!

«Pourquoi Pas?», Brisle

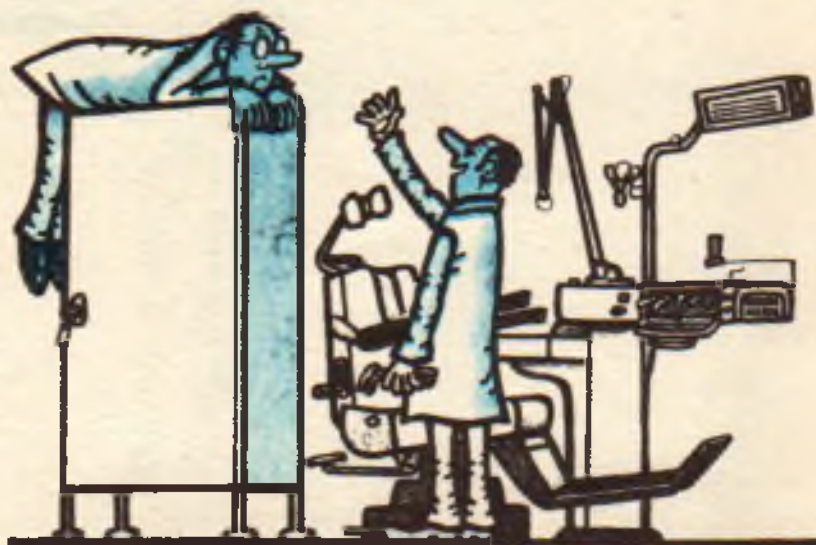
«Eulenspiegel», Berlīne

«Quick», Mīnhene

«Quick», Mīnhene

— Bet kolēģi! Jūs taču, ķirurgs būdams, nebaidīsties no vienkārša zobārsta!

«Dikobraz», Prāga

— Uz priekšu — atpakaļ uz piecdesmitajiem gadiem!